

Af *Gottschalck-Hansen* til indenrigsministeren (17. juli 1963):

„Vil ministeren drage omsorg for, at kommunerne ikke kan favorisere kooperative virksomheder på de privates bekostning ved tilrettelæggelsen af den fremtidige byudvikling?“

De samvirkende danske Købmandsforeninger påpegede for nylig, at byudviklingen i en stor omegnskommune — Ballerup — var ledet på en sådan måde, at Kooperationen blev styrket og den private handel væsentligt svækket.

I disse dage har formanden for Provins-handelskammeret, direktør Henry J. Jakobsen, erklæret, at det er hans indtryk, „at eksempler af denne art forekommer i et ikke ubetydeligt antal tilfælde landet over“.

Lovgivningen må nu indrettes således, at en favorisering af kooperative virksomheder ved byudviklingen ikke kan finde sted. Det er urimeligt, at den private handel, der i forvejen må se på de kooperative erhvervsvirksomheders skattebegunstigelse, også skal skubbes ud ved planlægningen, og en sådan fremgangsmåde må også være grundlovsstridig.

Jeg er klar over, at de omtalte handlingsforløb undertiden er udviklede. Man kan f. eks. være ude for, at myndighederne overdrager byggerier til bygherrer, som er indstillet på at favorisere kooperative foretagender, og det kan være vanskeligt at fastlægge et ansvar, hvor der sker en udvikling bort fra privat handel og henimod kooperativ. Alle, der ønsker de to former for handel ligestillet, må være interesseret i, at ansvaret fastlægges. Det må kunne ske gennem en lovgivning, som jeg mener at kommunernes minister bør tage initiativet til. I mellemtiden må det være rimeligt at gøre kommunerne opmærksom på, at de skal modvirke dispositioner, der kan virke eller betragtes som diskriminerende.

Indenrigsminister *Lars P. Jensens* svar (22. juli 1963):

Det ærede medlem hr. Gottschalck-Hansen har under henvisning til den diskussion om Ballerup-Måløv kommunes påståede favorisering af kooperative virksomheder, der førtes i pressen i forbindelse med folkeafstemningen den 25. juni 1963, spurgt mig,

om jeg vil drage omsorg for, at kommunerne ikke kan favorisere kooperative virksomheder på de privates bekostning ved tilrettelæggelsen af den fremtidige byudvikling.

Jeg skal ikke gå nærmere ind på den omtalte sag fra Ballerup-Måløv kommune, men jeg vil dog bemærke, at der mig bekendt ikke er givet nogen som helst dokumentation for de påstande, som tidligere har været fremført, og som det ærede medlem nu gentager. Jeg ser da også, at det ærede medlem hr. Ove Hansen, der er borgmester i den nævnte kommune, i et indlæg i Berlingske Tidende for den 19. juli 1963 på ny har efterlyst en sådan dokumentation.

I øvrigt står det mig ikke ganske klart, hvad det ærede medlem sigter til med sit spørgsmål, men så vidt jeg forstår, tænker det ærede medlem på, at der f. eks. ved salg af en kommunes byggegrunde til andelsforetagender og til boligselskaber, som senere udlejer butikslokaler til kooperative forretninger i stedet for til private, kan ske en favorisering af sådanne foretagender.

Det er en selvfølge, at de kommunale tilsynsmyndigheder — indenrigsministeriet og amtsrådene — ved godkendelse af sådanne ejendomsafhændelser påser, at der sælges til en forsvarlig pris og uden anden særlig økonomisk begunstigelse af enkelte købere, herunder kooperative virksomheder, der virker i konkurrence med det private erhvervsliv. Om denne opfattelse af tilsynsmyndighedernes opgave er det ærede medlem og jeg næppe uenige. Derimod ser jeg ingen mulighed for enighed mellem os, såfremt det ærede medlem ønsker, at kommunerne skal berøves adgangen til selv at afgøre, hvem kommunens egne grunde skal sælges til. En sådan ret for kommunerne er en konsekvens af det grundlovssikrede kommunale selvstyre, og det er med nogen forundring, at jeg konstaterer, at netop det ærede medlem hr. Gottschalck-Hansen i sin motivering for det stillede spørgsmål gør sig til talsmand for, at man ad lovgivningsvejen skulle gøre indgreb på dette område.

Jeg er desuden ikke helt klar over, hvad en sådan lovgivning egentlig skulle indeholde, men en lov herom kan i hvert fald ikke undgå at medføre et alvorligt indgreb i det kommunale selvstyre, for så vidt angår